Gemeente Aalsmeer

Onderwerp Programmabegroting 2023

Gevraagd besluit
1. Instemmen met de programmabegroting 2023;
2. De raad voor te stellen:
   a. De programmabegroting 2023 vast te stellen;
   b. De voorgestelde investeringen conform paragraaf 4.2 vast te stellen en de hiervoor benodigde kredieten beschikbaar te stellen;
   c. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2024-2026.

Bijlagen
1. Programmabegroting 2023
2. Raadsvoorstel Programmabegroting 2023

Ter bespreking B&W Ja

Besluit van de raad nodig Ja

Openbaarheid Ja
Persbericht

Participatie Neen

Behandeld in B&W-vergadering d.d. 29 SEP 2022, nr 2

Besluit B&W **Conform advies**

Datum 29 september 2022
Nummer
Portefeuillehouder Wethouder mr. R.K. van Rijn, MBA

Afdeling Financiën
Behandelend ambtenaar Erik Koster
Telefoonnummer
E-mail erik.koster@aalsmeer.nl

Besproken in staf met portefeuillehouder op 22 september 2022

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De gemeenteraad een programmabegroting aanbieden, waarin de bestuurlijke en financiële kaders voor het komende begrotingsjaar zijn opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Na vaststelling van de programmabegroting vormt deze de opdrachtformulering naar de AA organisatie die als gevolg van de afgesloten centrum regeling AA de opdracht heeft de dienstverlening aan het bestuur van Aalsmeer te verzorgen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De programmabegroting heeft betrekking op alle programma's

Aanleiding

De gemeentewet schrijft voor dat gemeenten een begroting en meerjarenraming (4 jaar) maken. Artikel 186 van de Gemeentewet bepaalt dat de begroting, de begrotingswijziging en de meerjarenraming voldoen aan of krachtens maatregel van bestuur gegeven regels. Deze programmabegroting voldoet aan de voorschriften volgens het Besluit Begroting Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Na besluitvorming door de raad dient de programmabegroting als gevolg van Artikel 191 van de gemeentewet vóór 15 november in het kader van het provinciaal toezicht aangeleverd te worden aan Gedeputeerde Staten. Tegelijk met het aanbieden van de programmabegroting 2023 wordt de 1e begrotingswijziging aangeboden. In deze 1e begrotingswijziging worden de budgetten die nodig zijn voor de uitvoering van de College-agenda 2022-2026 gealloceerd binnen de begroting 2023. Omdat de ambities nog niet in detail en op productniveau zijn uitgewerkt past dit (nog) niet in de financiële techniek van de programmabegroting.

Argumenten

Begroting 2023 beleidsluw, met ruimte voor nieuwe ambities

De begroting 2023 is de eerste begroting van het nieuwe college, echter is deze begroting beleidsluw opgesteld. De ambities van het college zijn verwoord in de College-agenda 2022-2026. Deze College-agenda 2022-2026 is als addendum bij deze begroting opgenomen en is direct de 1e begrotingswijziging. Deze begrotingswijziging wordt gelijktijdig met de begroting 2023 aangeboden aan de raad.

De begroting 2023 is opgesteld in een tijd van grote onzekerheden. In de kaderbrief 2023 zijn de financiële kaders aangegeven. De opbrengst vanuit het gemeentefonds daalt vanaf 2026 aanzienlijk, terwijl incidenteel in de aankomende jaren gelden beschikbaar komen. In de begroting 2023 zijn een aantal aanpassingen gedaan, waardoor de begroting vanaf 2026 structureel weer sluitend is.

Voor de aankomende jaren verwacht de gemeente incidenteel een positief begrotingssaldo te hebben. In de huidige tijd is dit gegeven niet vanzelfsprekend als ook de ruimte voor nieuw beleid c.q. ambities. Dit begrotingssaldo wordt als volgt behandeld:

- Reservering voor nieuw beleid € 1,278 miljoen voor 2023. Deze reservering is voor de uitvoering van de college agenda. Met de 1ste begrotingswijziging 2023 wordt de raad gevraagd deze budgetten te alloceren.
- Knelpuntenbudget voor het onderzoeken en implementeren van de ombuigingen. Om ervoor te zorgen dat de begroting 2026 structureel sluitend te hebben zijn een aantal ombuigingen

opgenomen. Om deze ombuigingen te realiseren is een onderzoekbudget opgenomen in de begroting. Voor 2023 van € 26.000.

- Behoedzaamheid reservering voor het opvangen van de risico's en onzekerheden. Gezien de financiële risico's die spelen is een reservering opgenomen in de begroting om deze risico's op te vangen van € 1,304 mln voor 2023. In de bestuursrapportages wordt over deze reservering gerapporteerd.

Hierdoor sluit de begroting op € 0.

Evenwicht in de begroting

In de begroting 2023 zijn een aantal aanpassingen gedaan die ervoor zorgen dat de begroting structureel sluitend is in 2026.

Allereerst zijn een vijftal "technische" aanpassingen doorgevoerd in de begroting 2023:

1. De extra (incidentele) gelden vanuit het gemeentefonds worden in de aankomende jaren toegevoegd aan de baten in de begroting.
   De afspraken omtrent de hervormingsagenda van de jeugdzorg worden verwerkt zoals door de provincie is voorgeschreven.
2. Begrotingshygiëne bestaande uit:
   a. De begroting 2022 is beperkt geïndexeerd. Voor het jaar 2022 is de post nominaal vrijgevallen, voor de jaren 2023 t/m 2026 is de stelpost nominaal, welke voortkomt uit de begroting 2022, vrijgevallen ten gunste van het begrotingssaldo. Dit levert een structureel voordeel op van € 2,3 miljoen. Met de meicirculaire 2022 is de stelpost nominaal aangevuld met € 2,7 miljoen voor het opvangen van prijs- en loonstijgingen.
   b. De begrote kapitaallasten worden bijgesteld op basis van de geschatte onderuitputting in het investeringsvolume 2022. Dit levert een structureel voordeel op van € 0,3 miljoen.
   c. De stelpost taakmutaties valt vrij met € 0,1 miljoen, aangezien hieraan geen daadwerkelijke taken meer aan ten grondslag liggen.
3. Op basis van de analyse van de budgetten over de afgelopen vier jaar is gebleken dat in een aantal budgetten voor € 0,3 miljoen aan ruimte zit. Deze budgetten worden voor dit bedrag verminderd.
4. De AA-claims ingediend door de gemeente Amstelveen worden niet gehonoreerd zonder dat er een keuze is geboden aan Aalsmeer.
5. Met betrekking tot het MPP is er sprake van een overdekking in het huidige MPP van € 1,3 miljoen. Deze overdekking wordt uit het MPP gehaald. Op basis hiervan wort een structurele besparing van € 0,1 miljoen behaald.

Daarnaast worden een drietal onderzoeksrichtingen voor ombuigingen verwerkt in de begroting 2023.

1. Om de opbrengsten te vergroten wordt onderzocht of met ingang van 2024 het tarief van de waterverblijfsbelasting gelijkgetrokken kan worden met de toeristenbelasting. De verwachting is dat dit € 0,25 miljoen structureel oplevert.
2. In het sociaal domein wordt met een tweetal taakstellingen gewerkt op de jeugd en wmo. Beide zijn open einde regelingen, door het maken van beleidsmatige aanpassingen is de verwachting dat de stijging van de kosten minder gaat zijn dan waarmee rekening is gehouden in de kaderbrief. De verwachting is dat op de jeugd de kosten met € 0,4 miljoen minder hard stijgen en voor de WMO de kosten met € 0,3 miljoen minder hard stijgen vanaf 2024. Oplopend naar een totale minder harde stijging van € 1,2 miljoen voor de jeugd en € 0,9 miljoen voor de WMO. Concreet betekent dit dat de kosten voor jeugd en wmo ten opzichte van de primaire begroting 2022 stijgen, maar minder hard stijgen dan waarmee is gerekend in de kaderbrief 2023.
3. Een belangrijke maatregel voor de jeugd om meer zicht op de kosten te krijgen en deze beter te beheersen is het investeren in een specifieke contractmanager. Deze contractmanager

gaat de jeugdzorginstellingen uitdagen om de trajecten anders vorm te geven/af te ronden. De verwachting is dat dit structureel € 0,2 miljoen aan besparing oplevert.

Gezien de huidige maatschappelijke en economische onzekerheden is de verwachting dat het noodzakelijk is om periodiek te onderzoeken op welke terreinen ombuigingen kunnen gebeuren.

Deze aanpassingen zijn verwerkt in onderstaand financieel beeld:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Structureel	-659	-274	-560	236
Incidenteel	3.267	5.113	7.614	182
Saldo begroting	**2.608**	**4.839**	**7.054**	**418**

Inzet begrotingssaldo	2023	2024	2025	2026
Nieuw beleid	1.278	2.381	3.440	122
Knelpunten	26	38	87	87
Behoedzaamheid	1.304	2.420	3.527	209
Saldo begroting na inzet begrotingsaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële risico's en kansen

Tegelijkertijd kent de begroting 2023 een aantal grote risico's en kansen. Als belangrijkste risico's zien we:

- De sterk stijgende inflatie gaat waarschijnlijk forse impact hebben op de gemeentelijke financiën. Deze impact gaat direct en indirect zijn. Direct in verband met stijgende kosten voor bijvoorbeeld wegenonderhoud. Indirect in verband met het verwachte effect op inwoners en bedrijven. Dit risico wordt nauwgezet gemonitord en indien noodzakelijk wordt de raad hierover geïnformeerd.
- In de begroting en met name het MPP zitten forse ambities en investeringen. De verwachting is dat voor deze investeringen in de loop van 2024 extern geld aangetrokken dient te worden. De rente op de kapitaalmarkt is in de afgelopen jaren gestegen van 0% naar 2,5%. Het aantrekken van externe financiering gaat de gemeente Aalsmeer dan ook extra financiering kosten. Dit risico wordt in de begroting 2024 verder uitgewerkt.
- De ontwikkeling van het gemeentefonds zien we als een groot risico maar ook als een grote kans. Op basis van de huidige berichtgeving van de rijksoverheid wordt de opbrengst vanuit het gemeentefonds vanaf 2026 en verder structureel fors minder voor Aalsmeer (en voor elke gemeente in Nederland). Dit brengt aanzienlijke risico's met zich mee. Daarnaast zien we aan de andere kant dat de incidentele uitkeringen vanuit het gemeentefonds in de aankomende jaren aanzienlijk is. Tevens is de verwachting dat onder andere door de VNG getracht wordt om de landelijke besparing op het gemeentefonds terug te draaien.
- Gekozen is om de AA-claims voor extra FTE's niet te verwerken in de begroting 2023. Over deze AA-claims lopen nog gesprekken met de AA-organisatie en de keuzes die Aalsmeer voor deze claims heeft, mede n.a.v. de aangepaste afspraken tussen Amstelveen en Aalsmeer. Dit brengt een risico met zich mee in de begroting.

Communicatie

Pers wordt geïnformeerd met o.a. een infographic van de begroting. Publicatie van de programma begroting vindt plaats via de website Aalsmeer in een magazine structuur.

Procedure

Ingevolge artikel 191 van de Gemeentewet dient de door de Raad vastgestelde begroting vóór 15 november te worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten. Voorafgaand aan de Raadsbehandeling heeft de begroting ter inzage gelegen en is hier bekendheid aan gegeven.